

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

**PRIJEDLOG
(po hitnom postupku)**

**ZAKON
O AGENCIJI ZA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONE
TEHNOLOGIJE**

Banja Luka, septembar 2023. godine

**Prijedlog
(po hitnom postupku)**

**ZAKON
O AGENCIJI ZA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONE
TEHNOLOGIJE**

Član 1.

Ovim zakonom osniva se Agencija za informaciono-komunikacione tehnologije Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) i utvrđuje se njena nadležnost, organizacija i upravljanje, kao i druga pitanja značajna za njen rad i zakonito funkcionisanje.

Član 2.

(1) Osnovni cilj osnivanja i rada Agencije jeste obezbjeđenje sistematičnog razvoja i primjene informaciono-komunikacionih tehnologija i elektronske uprave u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Republika), razvoj informaciono-komunikacione djelatnosti, kao i standardizacija i uspostavljanje nadzora u ovoj oblasti.

(2) Zadatak Agencije je standardizacija, upravljanje i nadzor nad razvojem i korištenjem informaciono-komunikacionih tehnologija.

(3) U rješavanju u upravnim stvarima Agencija primjenjuje odredbe propisa kojima se uređuje opšti upravni postupak, te pravila nadzora i struke, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 3.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Član 4.

(1) Osnivač Agencije je Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), u ime Republike.

(2) Agencija ima status pravnog lica koje stiče upisom u sudski registar kod nadležnog registracionog suda.

(3) Agencija je samostalno i nezavisno pravno lice u ostvarivanju svog cilja i izvršavanju zadataka u skladu sa ovim i drugim zakonima.

(4) Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

(5) Naziv Agencije je: Agencija za informaciono-komunikacione tehnologije Republike Srpske.

(6) Agencija ima pečat, koji sadrži naziv Agencije i amblem Republike Srpske.

Član 5.

(1) Agencija je nadležna da:

1) razvija informaciono-komunikacione tehnologije, elektronsku upravu, digitalne identitete, informacionu bezbjednost i informaciono-komunikacione djelatnost u Republici, kao i da izrađuje, prati i sprovodi strategije iz tih oblasti,

2) projektuje, usklađuje, razvija, ostvaruje funkcionalnost i održava informaciono-komunikacione sisteme, sistem elektronske uprave i digitalne identitete, kao i informacionu bezbjednost,

3) promoviše i podstiče upotrebu informaciono-komunikacionih tehnologija republičkih organa uprave, jedinica lokalne samouprave, ustanova, javnih preduzeća, posebnih organa preko kojih se ostvaruje regulatorna funkcija, te pravnih i fizičkih lica kojima su povjerena javna ovlaštenja,

4) uspostavlja, razvija, koristi i održava interoperabilne informaciono-komunikacione tehnologije elektronske uprave, jedinstven interoperabilni sistem za elektronsku razmjenu podataka, jedinstveno elektronsko sanduče, platformu za elektronska plaćanja, jedinstveno elektronsko upravno mjesto, portal elektronske uprave, te portal otvorenih podataka,

5) upravlja ključnom i kritičnom informaciono-komunikacionom infrastrukturom republičkih organa uprave i donosi sektorske mjere bezbjednosti u skladu sa zakonom i upravlja jedinstvenom informacionom-komunikacionom mrežom elektronske uprave,

6) utvrđuje principe, standarde i druga pravila pružanja usluga elektronske uprave Republike, upotrebe ličnih i podataka republičkih organa uprave i ponovne uprave podataka,

7) upravlja i koordinira projekte republičkih organa uprave koji podrazumijevaju planiranje, razvoj i održavanje informaciono-komunikacionih tehnologija,

8) uspostavlja i vodi registre, baze i evidencije u oblasti informacionog društva, odnosno informaciono-komunikacionih tehnologija, elektronske uprave, kataloga usluga elektronske uprave, informacione bezbjednosti, bezbjednosti kritičnih informaciono-komunikacionih infrastruktura, te upravlja digitalnim identitetima i informaciono-komunikacionim djelatnostima poslovnih subjekata,

9) upravlja ljudskim resursima u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija Republike,

10) vrši nadzor u oblasti primjene informaciono-komunikacionih tehnologija, elektronske uprave, digitalnih identiteta, informacione bezbjednosti i informaciono-komunikacione djelatnosti poslovnih subjekata i izriče odgovarajuće mjere u skladu sa posebnim zakonima,

11) na strateškom i operativnom nivou sprovodi koncept informacione bezbjednosti u Republici, kao i da vrši stručni nadzor i kontrolu sprovođenja informacione bezbjednosti, kao i nadzor putem informaciono-komunikacionih tehnologija u ovoj oblasti,

12) da upravlja i stara se o funkcionisanju republičkog CERT-a – posebne organizacione jedinice za djelovanje u hitnim slučajevima (engl. Computer Emergency Response Team) i Operativnim centrom za informacionu bezbjednost, odnosno da vrši koordinaciju prevencije i zaštite od računarsko-bezbjednosnih incidenata na internetu i drugih rizika bezbjednosti informacionih sistema republičkih organa uprave i drugih fizičkih i pravnih lica,

13) obavlja poslove u vezi sa digitalnim identitetima republičkih organa uprave, pravnih i fizičkih lica iz Republike, te republičkim organima uprave, pravnim i fizičkim licima pruža usluge povjerenja, usluge elektronskog predstavljanja i potpisivanja, kao i druge usluge iz svoje nadležnosti uz naknadu,

14) utvrđuje standarde u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, kao i obavlja poslove certifikacije informaciono-komunikacionih proizvoda, informaciono-komunikacionih usluga, informaciono-komunikacionih procesa i zaposlenih na informaciono-komunikacionim poslovima u Republici,

15) vrši stručnu verifikaciju i daje prethodne saglasnosti na projekte i nabavke informaciono-komunikacionih tehnologija i povezanih usluga za potrebe Vlade, republičkih organa uprave, jedinice lokalne samouprave i drugih pravnih lica kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja,

16) pruža dijeljene usluge upravljanja i održavanja informaciono-komunikacionih tehnologija, informaciono-komunikacionih proizvoda i usluga, internet prezentacija i drugih povezanih usluga za vlastite i potrebe republičkih organa uprave i drugih pravnih lica kojima su povjerena javna ovlaštenja, a koji nemaju dovoljne vlastite kapacitete,

17) promoviše upotrebu i vrši dodjelu podsticaja za korištenje informaciono-komunikacionih tehnologija, elektronske uprave, digitalnih identiteta, informacione bezbjednosti, bezbjednosti kritičnih i ključnih informaciono-komunikacionih infrastruktura i informaciono-komunikacione djelatnosti poslovnih subjekata,

18) izrađuje opšte akate iz nadležnosti Agencije,

19) učestvuje u realizaciji projekata iz svoje nadležnosti finansiranih od međunarodnih finansijskih organizacija,

20) pruža informacije putem medija i drugih vidova informisanja o svom radu,

21) obavlja druge poslove koji su Agenciji povjereni ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Član 6.

(1) U obavljanju poslova u skladu sa odredbama ovog zakona, pravilima nadzora i struke Agencija je samostalna i nezavisna.

(2) U svrhu razmatranja na sjednicama Vlade, Agencija kao obrađivač opštih i drugih pravnih akata, te ostalih materijala iz svoje nadležnosti iste predlaže i dostavlja Vladi putem nadležnog Ministarstva.

Član 7.

(1) Agencija predstavlja Republiku na međunarodnim konferencijama, skupovima i u međunarodnim organizacijama, u okviru svoje nadležnosti.

(2) Agencija saraduje sa međunarodnim organima, tijelima i institucijama nadležnim za informaciono-komunikacione tehnologije.

(3) Radi obavljanja i unapređivanja poslova iz svoje nadležnosti, Agencija saraduje sa drugim organima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Član 8.

(1) Organizacija, upravljanje i rukovođenje Agencijom uređuje se ovim zakonom, Statutom i drugim opštim aktima Agencije.

(2) Organi Agencije su Upravni odbor i direktor.

Član 9.

(1) Organ upravljanja Agencijom je Upravni odbor.

(2) Članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine, a na osnovu prethodno sprovedenog postupka javne konkurencije u skladu sa zakonom.

(3) Upravni odbor se sastoji od tri člana, koje imenuje Vlada.

Član 10.

(1) Upravni odbor Agencije preuzima mjere za efikasno i racionalno obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Agencije.

(2) U vršenju poslova iz svoje nadležnosti Upravni odbor:

- 1) donosi Statut Agencije,
- 2) donosi druge opšte akte u skladu sa zakonom i Statutom Agencije,
- 3) daje saglasnost na opšte akte koje donosi direktor Agencije u skladu sa ovim zakonom i Statutom Agencije,
- 4) donosi program rada i finansijski plan Agencije,
- 5) usvaja izvještaje koje Agencija dostavlja u skladu sa ovim i drugim zakonima,
- 6) odlučuje kao drugostepeni organ o žalbama i prigovorima na akte direktora Agencije, ukoliko ovim ili drugim zakonom nije drugačije određeno,
- 7) odlučuje o korištenju sredstava, u skladu s zakonom i Statutom Agencije,
- 8) odlučuje o drugim pitanjima regulisanim Statutom Agencije i ovim zakonom.

(3) Za svoj rad Upravni odbor Agencije odgovoran je Vladi.

(4) Bliže odredbe o načinu rada Upravnog odbora Agencije regulisaće se Poslovníkom o radu Upravnog odbora Agencije.

Član 11.

(1) Direktor Agencije predstavlja Agenciju, rukovodi radom i odgovoran je za rad Agencije.

(2) Direktora Agencije, po prethodno sprovedenom postupku javne konkurencije u skladu sa zakonom, imenuje Vlada na period od četiri godine.

(3) Direktor Agencije učestvuje u radu Upravnog odbora Agencije, ali nema pravo glasa.

(4) Direktor Agencije za svoj rad odgovara Vladi.

Član 12.

Direktor Agencije, u okviru svojih prava i obaveza, vrši sljedeće poslove:

- 1) rukovodi, predstavlja i zastupa Agenciju u skladu sa zakonom i Statutom Agencije,
- 2) donosi opšte i druge akte u skladu sa ovim zakonom i Statutom Agencije,
- 3) odlučuje o zapošljavanju i angažovanju lica u Agenciji i njihovim naknadama, u skladu sa Statutom Agencije i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji,
- 4) formira stručna i savjetodavna tijela u okviru nadležnosti Agencije,
- 5) obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom, drugim propisima i Statutom Agencije.

Član 13.

U slučaju isteka mandata članovima Upravnog odbora i/ili direktoru Agencije, oni nastavljaju da obavljaju dužnost do stupanja na dužnost novih članova Upravnog odbora i/ili direktora Agencije.

Član 14.

(1) Naknade članovima Upravnog odbora i platu direktoru Agencije određuje Upravni odbor, u skladu sa aktima Agencije, uz saglasnost Vlade.

(2) Plate zaposlenih i angažovanih lica u Agenciji uređuju se Pravilnikom o platama i naknadama koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost Upravnog odbora Agencije i nadležnog ministarstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast rada u Republici i aktima Agencije, uzimajući u obzir potrebne specifične vještine i iskustvo za uspješno obavljanje radnih zadataka.

Član 15.

(1) Za člana Upravnog odbora i direktora Agencije može biti imenovano lice koje je državljanin Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

(2) Član Upravnog odbora ne može biti radnik Agencije.

(3) Za člana Upravnog odbora i direktora Agencije ne mogu biti imenovana lica koja su pravosnažno osuđena na kaznu zatvora za krivična djela.

Član 16.

Direktor Agencije ili član Upravnog odbora Agencije mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka perioda na koji su imenovani u slučaju da:

- 1) ne postupaju u skladu sa zakonom i propisima Agencije,
- 2) zloupotrebljavaju svoj položaj,
- 3) prestanu da ispunjavaju uslove propisane za imenovanje,
- 4) svojim postupanjem bitno naruše ugled Agencije,
- 5) podnesu obrazloženu ostavku u pisanoj formi,
- 6) u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Član 17.

(1) Ako član Upravnog odbora Agencije bude razriješen dužnosti prije isteka mandata, novi član Upravnog odbora bira se, na osnovu sprovedenog postupka javne konkurencije, na period do isteka mandata člana Upravnog odbora kojem je mandat prestao, odnosno koji je razriješen.

(2) Ako direktor Agencije bude razriješen u slučajevima iz člana 16. ovog zakona, Vlada može imenovati vršioca dužnosti na period do šest mjeseci.

(3) U slučaju podnošenja ostavke direktor Agencije ili član Upravnog odbora Agencije ostaje na dužnosti do razrješenja, a najduže tri mjeseca od dana podnošenja ostavke.

Član 18.

(1) Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srpske,
- 2) kredita i donacija međunarodnih i domaćih institucija,

3) vlastitih prihoda, odnosno naknada za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije,
4) drugih izvora.

(2) Agencija će pripremiti budžetski zahtjev svog godišnjeg budžeta i proslijediti ga Ministarstvu finansija za uključivanje u nacrt budžeta Republike Srpske za odgovarajuću godinu.

(3) Direktor Agencije raspolaže sredstvima i odobrava plaćanje troškova Agencije.

(4) Dobit koju ostvari Agencija upotrebljava se isključivo za unapređenje i razvoj vlastite djelatnosti.

(5) Agencija ima i potrebne transakcione račune za obavljanje poslova, u skladu sa zakonom.

(6) Direktor Agencije donosi Pravilnik o određivanju visine naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije i vrstama i načinu raspodjele vlastitih prihoda, uz saglasnost Upravnog odbora Agencije i Vlade.

Član 19.

(1) Agencija ima Statut.

(2) Statutom Agencije uređuju se:

- 1) organizacija i način rada i poslovanja Agencije,
- 2) bliže definisanje načina rada organa Agencije,
- 3) bliže definisanje ovlaštenja za zastupanje Agencije i potpisivanje dokumentacije,
- 4) javnost rada,
- 5) poslovna tajna,
- 6) tajnost i mjere bezbjednosti,
- 7) radni odnosi,
- 8) sredstva za rad Agencije,
- 9) druga pitanja u vezi sa poslovanjem Agencije.

Član 20.

(1) Agencija donosi opšte akte iz svoje nadležnosti u skladu sa ovim i drugim zakonima.

(2) Opšti akti iz stava 1. ovog člana objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Član 21.

Na radno-pravni status zaposlenih u Agenciji, odnosno na postupak ostvarivanja njihovih prava i obaveza iz radnog odnosa, primjenjuju se odredbe ovog zakona, propisi kojima je regulisana oblast radnih odnosa Republike i opšti akti Agencije.

Član 22.

(1) Zaposleni u Agenciji dužni su pri izvršavanju svojih poslova i zadataka osiguravati poštovanje ustavnih i zakonskih odredaba u Republici.

(2) Zaposleni su dužni čuvati od objavljivanja povjerljive informacije dok su u radnom odnosu, kao i nakon prestanka radnog odnosa u Agenciji, u skladu sa zakonom i opštim aktima Agencije.

(3) Bliže odredbe o pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa zaposlenih i to zasnivanje radnog odnosa, postupak zapošljavanja, radno vrijeme, odmori i

odsustva, odgovornost za povredu obaveza iz ugovora o radu i materijalna odgovornost zaposlenih, prestanak radnog odnosa, zaštita prava radnika, posebne odredbe o angažovanju lica van radnog odnosa, kao i sva druga pitanja iz radnih odnosa regulisaće se Pravilnikom o radu, koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost Upravnog odbora Agencije.

Član 23.

- (1) Agencija popunjava upražnjena radna mjesta raspisivanjem konkursa.
- (2) Konkurs za popunjavanje radnog mjesta mora biti objavljen najmanje 15 dana prije krajnjeg roka za prijave u najmanje jednom dnevnom listu dostupnom na teritoriji Republike.
- (3) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost nadležnog ministarstva, utvrdiće se uslov za svako radno mjesto u Agenciji i definišaće se radna mjesta koja se, izuzetno, mogu popunjavati bez javnog oglašavanja.

Član 24.

- (1) Opšti uslovi za zasnivanje radnog odnosa u Agenciji su:
 - 1) da je državljanin Republike Srpske i Bosne i Hercegovine,
 - 2) da je stariji od 18 godina,
 - 3) da ima uvjerenje o opštoj zdravstvenoj sposobnosti,
 - 4) da nije otpušten iz državne službe kao posljedica disciplinske mjere na bilo kom nivou vlasti u Bosni i Hercegovini tri godine prije dana prijave za radno mjesto u Agenciji,
 - 5) da se protiv njega ne vodi krivični postupak, niti da je pravosnažno osuđen na kaznu zatvora za krivična djela,
 - 6) da se na njega ne odnosi član IX stav 1. Ustava Bosne i Hercegovine.
- (2) Pored opštih uslova, lice koje se prijavljuje na konkurs mora ispunjavati posebne obrazovne i stručne uslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije.
- (3) Za angažovanje i zapošljavanje lica u Agenciji, Agencija može zatražiti preporuke i druge dokaze radi provjere radnih, profesionalnih i drugih sposobnosti kandidata kod nadležnih organa i bivših poslodavaca.

Član 25.

- (1) Radi obavljanja specifičnih i stručnih poslova iz djelokruga Agencije, mogu se uspostaviti savjetodavna i stručna tijela u vidu ekspertskih radnih grupa za razvoj elektronske uprave, razvoj i upravljanje ključnom informaciono-komunikacionom infrastrukturom, obradu računarsko-bezbjednosnih incidenata, objedinjene javne nabavke informaciono-komunikacionih tehnologija i razvoj informaciono-komunikacione djelatnosti i digitalizaciju privrede.
- (2) Pored stručnih tijela iz stava 1. ovog člana, direktor Agencije može uspostaviti i druga stručna tijela u skladu sa potrebama.
- (3) Članovi stručnih tijela mogu se imenovati iz reda domaćih ili stranih stručnjaka i imaju pravo na naknadu za svoj rad.
- (4) Zaposleni mogu biti članovi stručnih tijela.
- (5) Bliže odredbe o načinu rada savjetodavnih i stručnih tijela, postupku imenovanja, uslovima koje treba da ispunjavaju njihovi članovi, broju članova, načinu utvrđivanja i visini naknade i druga pitanja od značaja za rad stručnih tijela regulisaće se posebnim aktom, koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost Upravnog odbora Agencije.

Član 26.

- (1) Agencija podnosi Vladi godišnji izvještaj o radu.
- (2) Upravni odbor Agencije dužan je da razmatra i usvoji izvještaj iz stava 1. ovog člana prije podnošenja Vladi.
- (3) Agencija može u bilo koje vrijeme podnijeti dodatni izvještaj Vladi o svim bitnim pitanjima od opšteg interesa iz svoje nadležnosti ukoliko utvrdi da je, s obzirom na njihov značaj, neophodno o njima izvijestiti Vladu.

Član 27.

- (1) U upravnim stvarima u prvom stepenu odlučuje direktor Agencije.
- (2) O žalbama na prvostepeno rješenje direktora Agencije odlučuje Upravni odbor Agencije, ukoliko drugim zakonom nije drugačije određeno.

Član 28.

- (1) Upravni nadzor i nadzor nad zakonitošću rada Agencije vrši nadležno Ministarstvo.
- (2) Vlada daje saglasnost na Statut, godišnji program rada i finansijski plan Agencije, i na godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun, a nadležno Ministarstvo daje saglasnost na akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Član 29.

- (1) Agencija će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti akte predviđene ovim zakonom.
- (2) Agencija će preuzeti zaposlene iz Ministarstva za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo koji su obavljali poslove iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, kao i dio sredstava za rad i druge dokumentacije i arhive koja je potrebna Agenciji za obavljanje njenih nadležnosti.
- (3) Vršioce dužnosti članova Upravnog odbora Agencije, kao i vršioca dužnosti direktora Agencije, nakon njenog osnivanja, do okončanja postupka javne konkurencije, imenovaće Vlada.

Član 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O AGENCIJI ZA INFORMACIONO-KOMUNIKACIONE
TEHNOLOGIJE

(po hitnom postupku)

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6, 8, 11, 14. i 18. Ustava Republike Srpske, kojim je uređeno da Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog i tehnološkog razvoja, sistem javnih službi kao i druge odnose od interesa za Republiku u skladu sa Ustavom. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.04.020-2346/23 od 11. septembra 2023. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6, 8, 11, 14. i 18. Ustava Republike Srpske kojim je propisano da Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog, naučnog i tehnološkog razvoja, sistem javnih službi, kao i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članu 41. stav 1. t. 5) i 6) Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), u obrazloženju naveo razloge i ciljeve za donošenje ovog zakona, kao i razloge za donošenje Zakona po hitnom postupku.

U obrazloženju je obrađivač naveo da je Zakonom o republičkoj upravi iz 2018. godine osnovano Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo kako bi se, između ostalog, obezbijedilo strateško vođenje i uspješan razvoj informacionog društva Republike Srpske. Istakao je i da razvoj informaciono-komunikacionih djelatnosti u Republici Srpskoj zahtijeva hitne operativne reakcije u okolnostima koje su značajno izmijenjene u odnosu na 2018. godinu, a koje Agencija za informaciono-komunikacione tehnologije, kao stručno tijelo, u predloženoj pravnoj formi, može efikasnije obavljati od Ministarstva kao republičkog organa uprave.

Republički sekretarijat za zakonodavstvo uputio je obrađivaču određene sugestije, koje su se odnosile na usklađivanje teksta Prijedloga zakona sa drugim republičkim propisima, kao i sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske.

Budući da postoji ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona, da je Zakon usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Prijedlog zakona o Agenciji za informaciono-komunikacione tehnologije (po hitnom postupku) može uputiti u dalju proceduru.

III USKLADENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj 17.03-020-2351/23 od 8. septembra 2023. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prijedloga zakona o Agenciji za informaciono-komunikacione tehnologije (po hitnom postupku), nije ustanovljeno da pravo Evropske unije sadrži obavezne sekundarne izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog Prijedlog zakona, te zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste uspostavljanje Agencije za informaciono-komunikacione tehnologije (u daljem tekstu: Agencija) kao samostalnog i nezavisnog organa sa svojstvom pravnog lica. Naime, Agencija u predloženoj pravnoj formi ima potreban pravni status u odnosu na pravnu formu organizovanja Ministarstva kao organa uprave koje nema svojstvo pravnog lica, te je u različitim segmentima poslovanja ograničeno različitim propisima, procedurama i postupcima svojstvenih organima državne uprave. S tim u vezi, važećim zakonskim rješenjima, kao što su propisi o republičkoj upravi, Vladi, javnim službama i dr. predviđena je mogućnost osnivanja Agencije u predloženoj pravnoj formi, s ciljem prenošenja poslova organa uprave na Agenciju, s jedne strane, a s druge strane, omogućavanje poslovanja Agencije u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje javnih službi, te primjena propisa kojima se uređuje rad i zapošljavanje u Republici Srpskoj s ciljem efikasnijeg poslovanja Agencije.

Agencija se osniva kao pravno lice putem kojeg će se obezbijediti sistematičan razvoj i primjena informaciono-komunikacionih tehnologija i elektronske uprave u Republici Srpskoj, razvoj informaciono-komunikacione djelatnosti, kao i standardizacija i uspostavljanje nadzora u ovoj oblasti. Zadatak Agencije je standardizacija, upravljanje i nadzor nad razvojem i korištenjem informaciono-komunikacionih tehnologija u Republici Srpskoj, a koji je detaljnije obrazložen u Elaboratu o osnivanju Agencije.

Usvojena strateška, kao i zakonska rješenja u Republici Srpskoj i BiH, jasno naglašavaju potrebu sistematičnog i operativnog djelovanja u pogledu efikasnije i ekonomičnije primjene informaciono-komunikacionih tehnologija u različitim društvenim segmentima s ciljem bržeg ostvarenja niza benefita od organa uprave, privrednih subjekata i građana, ali i zaštite nadležnosti Republike Srpske u BiH kroz proces evropskih integracija i dalje digitalizacije društva. Uspostavljanje Agencije treba da omogući da se Republika Srpska razvija kao jedinstveno (elektronsko) društvo u kojem građani, privreda i organi javne uprave ispunjavaju međusobne potrebe i očekivanja, bezbjednom i ekonomski održivom upotrebom savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Članom 213. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20) data je mogućnost, izuzetno, za donošenje zakona po hitnom postupku u slučaju kada se zakonom uređuju pitanja i odnosi nastali usljed okolnosti koje nisu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona bi moglo prouzrokovati štetne posljedice po život i zdravlje ljudi, bezbjednost Republike i rad organa i organizacija, te ako je to u opštem interesu.

Vlada Republike Srpske je 2018. godine formirala Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo (u daljem tekstu: MNRVOID) kao rezultat

nastojanja da obezbijedi neophodne pretpostavke za strateški vođen i uspješan razvoj informacionog društva Srpske. Na taj način, unaprijeđen je strateški pristup u projektovanju razvoja oblasti, pokrenut je inicijalni set elektronskih usluga građanima i poslovnim subjektima i uspostavljena osnovna infrastruktura praćenja informacione bezbjednosti ključne informaciono-komunikacione (u daljem tekstu: IK) infrastrukture. Međutim, dalji razvoj IK djelatnosti u Republici Srpskoj zahtijeva hitne operativne reakcije u nekoliko segmenata, u okolnostima koje su značajno izmijenjene u odnosu na 2018. godinu, a koje Agencija, kao operativno stručno tijelo, u predloženoj pravnoj formi, može efikasnije obavljati od Ministarstva kao organa uprave.

U prethodnom periodu, Narodna skupština Republike Srpske, 2019. godine je usvojila Strategiju razvoja elektronske uprave Republike Srpske za period 2019-2022. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/22), te je usvojen Strateški okvir za reformu javne uprave Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) i prateći Akcioni plan za realizaciju Strateškog okvira, koji su usvojeni na svakom nivou vlasti, kao i Strategija razvoja nauke i tehnologije, visokog obrazovanja i informacionog društva u Republici Srpskoj. Svaki od ovih dokumenata predviđa niz mjera neophodnih za dalju digitalizaciju društva i sistema uprave Republike Srpske i BiH. Imajući u vidu da dalji proces digitalizacije podrazumijeva konkretan razvoj ključne i prateće IK infrastrukture, koji podrazumijeva značajne javne investicije, s jedne strane, ali i ostvarenja benefita, s druge strane, neophodno je uspostaviti nezavisno i samostalno tijelo koje će biti zaduženo za realizaciju tih investicija, održavanje postojeće IK infrastrukture, ali i praćenje ostvarenja zacrtanih ciljeva i benefita od njihove realizacije. Samo na taj način, daće se adekvatan odgovor na značajne investicije međunarodnih donatora institucijama BiH i spriječiti prenos nadležnosti sa Republike Srpske na BiH, u korist građana i privrede Republike Srpske. S tim u vezi, zakonodavni plan Narodne skupštine Republike Srpske za 2023. godinu predviđa donošenje Zakona o elektronskoj upravi Republike Srpske, planiranih za četvrti kvartal tekuće godine, te je prethodno osnivanje Agencije od izuzetnog značaja za kvalitetnu izradu i usvajanje navedenog zakonskog rješenja, ali i niza podzakonskih rješenja koja će proisteći iz navedenog zakonskog rješenja.

U oblasti usluga povjerenja, Republika Srpska je uspostavila zakonodavni okvir, uspostavila infrastrukturu javnog ključa, kao i Certifikaciono tijelo MNRVOID. Međutim, u ovom trenutku, neophodno je hitno omogućiti masovnu produkciju kvalifikovanih elektronskih certifikata ovog certifikacionog tijela kako bi se odgovorilo na trenutne razvojne potrebe sistema elektronske uprave, finansijskog sektora, ali i privrede Republike Srpske. Hitnost djelovanja proizlazi iz činjenice da su institucije BiH, kroz uspostavljanje kvalifikovanih certifikacionih tijela Uprave za indirektno oporezivanje i Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka, uz podršku međunarodnih donatora, ovaj posao već završile. Pored toga, kroz različita dokumenta tijela Evropske unije, utvrđuju se obaveze BiH u kontekstu usklađivanja pravnih akata Evropske unije sa zakonodavstvom u BiH. Ispunjavanje ovih obaveza u BiH, bez uspostavljanja funkcionalnog i operativnog certifikacionog tijela Republike Srpske, značilo bi prenos nadležnosti sa Republike Srpske na BiH, te stvaranje trajne zavisnosti organa uprave i privrede Republike Srpske od kvalifikovanih pružaoca usluga povjerenja sa nivoa BiH. S obzirom na to da funkcionisanje certifikacionog tijela, u skladu s utvrđenim pravilima Evropske unije, zahtijevaju uspostavljanje nezavisnog, samostalnog tijela i tijela sa zasebnim pravnim subjektivitetom, uspostavljanjem Agencije, čija je djelatnost pružanje usluga i izdavanje kvalifikovanih elektronskih certifikata za elektronski potpis i elektronski pečat, omogućiće se sistematična osnova za ispunjenje standarda Evropske unije u ovoj oblasti.

Dinamičniji razvoj IK infrastrukture, zahtijeva paralelne napore u oblasti informacione bezbjednosti. Naime, sadašnja geopolitička situacija i razvijenost globalnog informacionog društva uticala je na ekspanziju računarsko-bezbjednosnih incidenata i napada, ugrožavajući

teritorijalni suverenitet i integritet država. Nedavni računarsko-bezbjednosni incidenti na IK infrastrukturi institucija BiH, kao i zemalja u okruženju, pokazali su obim štete koju ti napadi mogu prouzrokovati, s jedne strane, ali i na potrebu jačanja otpornosti društva na sprečavanje i umanjena štetnih posljedica takvih napada. Razumijevajući navedene pojave, Republika Srpska donijela je niz zakonskih rješenja u ovoj oblasti, ali koja su samo djelimično do sada sprovedena u praksi, najviše u dijelu primjene mjera i standarda informacione bezbjednosti na IK infrastrukturi organa uprave i ključnih privrednih subjekata. Pored toga, Republika Srpska je započela korištenje naprednih softverskih rješenja za praćenje stanja informacione bezbjednosti ključne IK infrastrukture Republike, čije efikasnije korištenje zahtijeva jačanje ljudskih resursa u ovoj oblasti, te kontinuirano jačanje funkcionalnosti navedenih sistema praćenja i reagovanja na identifikovane računarsko-bezbjednosne incidente. Pored toga, zakonodavni plan Narodne skupštine Republike Srpske za 2023. godinu predviđa donošenje Zakona o informacionoj bezbjednosti Republike Srpske, planiranih za četvrti kvartal tekuće godine, te je prethodno osnivanje Agencije od izuzetnog značaja za kvalitetnu izradu i usvajanje navedenog zakonskog rješenja, ali i niza podzakonskih rješenja koja će proisteći iz navedenog zakonskog rješenja.

Privredna komora Republike Srpske i Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske u prethodnom periodu iznijele su niz prijedloga u svrhu unapređenja i boljeg iskorištavanja razvoja IK industrije Republike Srpske, po uzoru na zemlje u okruženju, gdje razvoj IK industrije bilježi eksponencijalne stope rasta, a koje su uključene u prioritete Strategije razvoja nauke i tehnologije, visokog obrazovanja i informacionog društva u Republici Srpskoj. Naredne razvojne faze digitalizacije društva, uprave, privrede i razvoj IK industrije, biće određeni brzinom razvoja ljudskih resursa u oblasti IK tehnologija. Naime, Republika Srpska se suočava sa odlivom ovih kadrova u svim privrednim sektorima, uslijed sporijeg rasta primanja zaposlenih u ovoj oblasti u Republici Srpskoj u odnosu na zemlje u okruženju i zemlje Evropske unije, prouzrokovano nedovoljnim stepenom razvijenosti domaće IK industrije. S druge strane, ubrzani razvoj domaće IK industrije doprinijeće efikasnijem zadržavanju mladih u Republici Srpskoj obzirom da im ova privredna grana može omogućiti lični i profesionalni razvoj, te visoka i konkurentna lična primanja. Osnivanjem Agencije na preloženi način, direktno će se doprinijeti zadržavanju i kontinuiranom napredovanju ljudskih resursa u oblasti IK tehnologija, kroz utvrđivanje konkurentnih plata zaposlenih u Agenciji. Pored toga, objedinjavanjem IK usluga u Agenciji, doprinijeće se rasterećenju svih organa uprava u planiranju, razvoju i održavanju IK infrastrukture, kao i u upravljanju ljudskim resursima u ovoj oblasti.

Dakle, hitnim osnivanjem Agencije daće se neposredan odgovor na trenutne okolnosti razvoja informacionog društva Republike Srpske i potrebu očuvanja njenih nadležnosti unutar BiH, bez zaustavljanja procesa evropskih integracija. Pored toga, osnivanjem Agencije ostvariće se trajne koristi kroz unapređenje rada i efikasnosti organa uprave u pružanju usluga građanima i poslovnim subjektima, unapređenje informacione bezbjednosti organa uprave, privrede i građana. Predloženi oblik osnivanja Agencije omogućiće brže, efikasnije i stručnije obavljanje utvrđenih djelatnosti u dužem vremenskom periodu, rasterećenjem organa uprave u procesu digitalizacije, koje u konačnici treba da doprinese ubrzanom razvoju IK industrije Republike Srpske.

VI OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. definisan je predmet Zakona o Agenciji za informaciono-komunikacione tehnologije Republike Srpske.

Članom 2. definisan je osnovni cilj osnivanja i rada Agencije.

Članom 3. propisano je da pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Članom 4. propisano je da je Agencija samostalno i nezavisno pravno lice koje ima status pravnog lica.

Članom 5. utvrđene su osnovne nadležnosti, odnosno nadležnosti Agencije u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, elektronske uprave, digitalnih identiteta, informacione bezbjednosti i informaciono-komunikacione djelatnosti u Republici Srpskoj, a koje se ne odnose na Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Članom 6. definisano je da je Agencija u obavljanju poslova u skladu sa odredbama ovog zakona, pravilima nadzora i struke samostalna i nezavisna, a da kao obrađivač opštih i drugih pravnih akata, te ostalih materijala iz svoje nadležnosti predlaže i dostavlja Vladi putem nadležnog Ministarstva.

Članom 7. definisano je da Agencija predstavlja Republiku Srpsku na međunarodnim konferencijama, skupovima i u međunarodnim organizacijama, saraduje sa međunarodnim organima, tijelima i institucijama nadležnim za informaciono-komunikacione tehnologije, kao i drugim organima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Članom 8. propisano je da su organi Agencije Upravni odbor i direktor.

Članom 9. propisan je način imenovanja i broj članova Upravnog odbora kao organa upravljanja Agencijom.

Članom 10. utvrđene su nadležnosti i odgovornost Upravnog odbora, kao i obaveza donošenja Poslovnika o radu.

Članom 11. propisan je način imenovanja direktora Agencije, kao i njegova odgovornost.

Članom 12. utvrđeno je koje poslove obavlja direktor Agencije.

Članom 13. propisano je da, u slučaju isteka mandata članovima upravnog odbora i/ili direktora Agencije nastavljaju da obavljaju dužnost do stupanja na dužnost novih članova upravnog odbora i/ili direktora Agencije.

Članom 14. propisano je da naknade članovima Upravnog odbora i platu direktora Agencije određuje Upravni odbor, uz saglasnost Vlade, te da će direktor, uz saglasnost Upravnog odbora i nadležnog Ministarstva, donijeti Pravilnik o platama i naknadama kojim će se regulisati plate zaposlenih i angažovanih lica, kao i visina naknada članovima stručnih i savjetodavnih tijela u Agenciji, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast rada u Republici Srpskoj i aktima Agencije.

Članom 15. propisano je da za člana Upravnog odbora i direktora Agencije može biti imenovano lice koje je državljanin Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, da član Upravnog odbora ne može biti radnik Agencije, kao i da za člana Upravnog odbora i direktora Agencije ne mogu biti imenovana lica koja su pravosnažno osuđena za krivična djela.

Članom 16. definisani su slučajevi u kojima članovi Upravnog odbora i direktor Agencije mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka perioda na koji su imenovani.

Članom 17. propisan je postupak u slučaju razrješenja ili podnošenja ostavke člana Upravnog odbora i direktora Agencije.

Članom 18. definisani su izvori finansiranja Agencije, koja se finansira iz budžeta Republike Srpske, kredita i donacija međunarodnih i domaćih institucija, kao i vlastitih prihoda, odnosno naknada za obavljanje poslova Agencije koje će Agencija obavljati u skladu sa nadležnostima i posebnim zakonima. Definisan je i način upućivanja budžetskog zahtjeva godišnjeg budžeta Agencije za uključivanje u u nacrt budžeta Republike Srpske, kao i obaveza donošenja Pravilnika o određivanju visine naknada za pružanje usluga iz nadležnosti Agencije i vrstama i načinu raspodjele vlastitih prihoda koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost Upravnog odbora Agencije i Vlade.

Članom 19. definisana su pitanja koja će Agencija urediti Statutom.

Članom 20. definisana je nadležnost Agencije u donošenju opštih akata iz njene nadležnosti i njihovo objavljivanje u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Članom 21. propisano je da se na radno-pravni status zaposlenih u Agenciji primjenjuju odredbe ovog zakona, propisi kojima je regulisana oblast radnih odnosa Republike Srpske i opšti akti Agencije.

Članom 22. definisane su obaveze zaposlenih u Agenciji prilikom izvršavanja poslova i zadataka, kao i obaveza i sadržaj Pravilnika o radu kojim će se regulisati pitanja iz radnih odnosa koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost Upravnog odbora Agencije.

Članom 23. definisan je način popunjavanja upražnjenih radnih mjesta raspisivanjem konkursa, kao i obaveza donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, koji donosi direktor Agencije, uz saglasnost nadležnog Ministarstva.

Članom 24. propisani su opšti uslovi za zasnivanje radnog odnosa, te mogućnost da Agencija prilikom angažovanja i zapošljavanja lica može zatražiti preporuke i druge dokaze radi provjere radnih, profesionalnih i drugih sposobnosti kandidata kod nadležnih organa i bivših poslodavaca.

Članom 25. propisana je mogućnost uspostavljanja savjetodavnih i stručnih tijela u vidu ekspertskih radnih grupa iz oblasti koje obuhvata nadležnost Agencije, kao i obaveza donošenja posebnog akta kojim će se regulisati bliža pitanja od značaja za rad stručnih tijela.

Članom 26. propisana je obaveza podnošenja izvještaja o radu Vladi, kao i mogućnost podnošenja posebnih izvještaja o svim bitnim pitanjima od opšteg interesa iz svoje nadležnosti ukoliko Agencija utvrdi da je to neophodno.

Članom 27. propisana je drugostепенost u odlučivanju, odnosno da u upravnim stvarima u prvom stepenu odlučuje direktor Agencije, te da o žalbama na prvostepeno rješenje direktora Agencije odlučuje Upravni odbor Agencije, ukoliko drugim zakonom nije drugačije određeno.

Članom 28. definisan je nadzor nad radom Agencije.

Članom 29. definisano je da će Agencija preuzeti dio sredstava za rad i druge dokumentacije i arhive, te zaposlene iz Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske koji su obavljali poslove iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija, način imenovanja članova Upravnog odbora i direktora Agencije do okončanja postupka javne konkurencije.

Članom 30. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

VII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebna su sredstva koja će se obezbijediti iz postojećeg budžeta Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo za tekuću godinu.